

Kommunal målsetning

for

hjorteviltforvaltningen

i Aremark kommune.

Høringsutkast etter viltnemndas behandling i sak 15/24 den 12.02.2024

Vedtatt: xx.yy.2024

Innhold

Kommunal målsetning for hjorteviltforvaltningen i Aremark kommune.	4
Overordnet kommunal målsetting:.....	4
Roller og ansvar i hjorteviltforvaltningen.....	4
Definisjoner	5
Mål for forvaltning av elg	6
Status.....	6
Overordnet mål for forvaltning av elg.....	6
Konkrete mål for elgforvaltningen	7
Virkemidler for måloppnåelse.....	7
Bestandsplanbasert forvaltning	8
Krav til bestandsplanområdet og planen	8
Nedklassifisering av dyr	8
Vesentlig avvik.....	9
Vald utenfor bestandsplanområde	9
Kontrollrutiner.....	9
Jakttid	10
Samarbeid.....	10
Mål for forvaltning av rådyr	11
Status.....	11
Overordnet mål for rådyrforvaltningen	11
Konkrete mål for rådyrforvaltningen	11
Grunneierstyrt forvaltning	11
Mål for forvaltning av hjort	12
Status.....	12
Overordnet mål for hjorteforvaltningen	12
Konkrete mål for hjorteforvaltningen	12
Virkemidler for måloppnåelse.....	13
Bestandsplanbasert forvaltning	13
Krav til bestandsplanområdet og planen	13
Vald utenfor bestandsplanområde	13
Kontrollrutiner.....	13
Jakttid	13
Samarbeid.....	13

Minsteareal for elg, hjort og rådyr	14
Felling av skadegjørende hjortevilt	14
Kassering av dyr.....	14
Ettersøk	14
Ettersøk i kommunal regi	14
Kunstig lys på ettersøk	14
Registreringsrutiner.....	15
Hjorteviltforskriften.....	15
Vedlegg: Frister.....	16

UTKAST

Kommunal målsetning for hjorteviltforvaltningen i Aremark kommune.

Kommunen vedtar mål for utviklingen av bestandene av elg, hjort og rådyr der det er åpnet for jakt på artene.

Den kommunale målsettingen for hjorteviltforvaltning i Aremark baserer seg på en tilnærmet felles målsetting for alle kommuner i Østfold, via samarbeidsorganet for den kommunale hjorteviltforvaltningen i Østfold.

Den kommunale målsettingen vedtas fra og med 2024 og revideres ved behov.

Den kommunale forvaltningen av hjortevilt bygger på naturmangfoldloven og viltlovens §1:

Viltet og viltets leveområder skal forvaltes slik at naturens produktivitet og artsrikdom bevares.

Innenfor denne ramme kan viltproduksjonen høstes til gode for landbruksnæring og friluftsliv.

Overordnet kommunal målsetting:

Aremark kommune skal ha en forvaltning av hjortevilt som ivaretar bestandenes og leveområdenes produktivitet og artsmangfold. Det skal legges til rette for en lokal og bærekraftig forvaltning med sikte på nærings- og rekreasjonsmessig bruk av hjorteviltressursene. Forvaltningen skal videre sikre bestandstørrelser som fører til at hjortevilt ikke forårsaker uakseptable skader og ulemper på andre samfunnsinteresser.

Jakt etter hjortevilt i Aremark skal foregå innen rammene av gjeldende lovverk og utøvelsen skal gjennomføres i henhold til viltlovens § 19 (*human jakt*). Jakt og fangst skal utøves på en slik måte at viltet ikke utsettes for unødige lidelser og slik at det ikke oppstår fare for mennesker, husdyr og ikke forårsaker skade på eiendom.

Roller og ansvar i hjorteviltforvaltningen

Kommunen: Etablerer overordnede mål for utviklingen av hjorteviltbestandene. Ivaretar andre interesser (jordbruk, skogbruk, påkjørsler, naturmangfold, offentlige interesser etc.) Fastsetter minsteareal, godkjenner vald og bestandsplanområder og tildeler fellingskvote og behandler skadefellingssøknader.

Grunneier: Enerett til jakt på sine arealer. Samarbeider om hjorteviltforvaltningen gjennom vald og bestandsplanområder, samt organiserer jakten gjennom jaktfelt. Utarbeider bestandsplaner i tråd med kommunale målsetninger.

Definisjoner

Jaktrettshaver: Retten til å jakte på egen eiendom tilhører grunneier hvis ikke annet er bestemt jf. viltloven § 27.

Minsteareal: Begrepet har to rettsvirkninger:

1. Størrelsen på det tellende arealet som normalt skal ligge til grunn for hver fellingstillatelse som jaktrettshaverne har krav på.
2. Arealstørrelsen på det minste sammenhengende areal som offentlig forvaltning kan godkjenne som et vald.

Minsteareal fastsettes av kommunen gjennom lokal forskrift for elg, hjort og rådyr.

Tellende areal: Tellende areal er det arealet som legges til grunn ved tildeling av fellingstillatelser. For rådyr, elg og hjort skal hovedsakelig arealer av produktiv og uproduktiv skog og arealer av myr under skoggrensa regnes med.

Vald: Det geografiske området som er offentlig godkjent for jakt på en eller flere hjorteviltarter, og som får tildelt fellingstillatelse fra kommunen. Vald er den enheten som rapporterer fellingsresultat til det offentlige.

Jaktfelt: Dersom et vald deles opp av jaktrettshaverne, for eksempel slik at flere jaktlag får tildelt hvert sitt jaktområde, kalles disse jaktfelt. Jaktfeltet er den geografiske enheten som rapportering av sett elg/sett hjort gjelder for.

Bestandsplanområde: To eller flere vald som samarbeider om å utarbeide en bestandsplan for arten.

Bestandsplan: En flerårig, maksimalt femårig, plan som beskriver den årlige avskytingen av en hjorteviltart fordelt på kjønn og alder.

Mål for forvaltning av elg

Status

Elgbestanden har i de siste årene vært synkende. Dette gjelder både i forhold til produktivitet og kvalitet, med lavere kalveproduksjon og slaktevekter. I deler av kommunen påvirkes også elgbestanden og jaktutøvelsen av tilstedeværelsen av ulv.

I perioden 2010 - 2018 ble det felt ca 100 elg pr år. I forbindelse med tørkesommeren 2018 ble kvotene halvert. Årlig avskytning i perioden 2018- 2021 var ca 50 dyr. I 2022 ble det skutt 38 dyr. Minstearealet ble endre i 2023 fra 2000 daa til 6000 daa.

Statistikk over registrerte døde elger i perioden 2018-2023 viser at for årene 2021 og 2023 var det registrert mange døde dyr. Halvparten av de som er registrert under sykdom/skade var avmagret, mens brudd på knokler var en annen registrert skade.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Påkjørt av motorkjøretøy	0	0	0	1	2	0
Sykdom og skade	1	0	3	10	3	9
Andre årsaker	0	2	0	4	1	8
Totalt	1	2	3	15	6	17

Overordnet mål for forvaltning av elg

- Aremark kommune har mål om en stabil elgbestand med gode kondisjon- og produksjonsparametre (kommunen sett samlet).
- Aremark kommune har mål om en høyproduktiv elgstamme med høy gjennomsnittsalder og kondisjon som produserer et høstingsverdig overskudd til avkastning for grunneier, jaktinteresser og som matressurs.
- Elgbestanden i Aremark kommune skal være minst mulig i konflikt med jordbruk, skogbruk og trafikk.
- Aremark kommune ønsker å få mer kunnskap om ulvens påvirkning på elgbestanden i kommunen for å kunne fatte forvaltningsgrep som tar høyde for ulvepredasjon.
- Aremark kommune ønsker økt kunnskap om klimaendringers påvirkning på elgbestanden.
- Aremark kommune har mål om en felles forvaltning over elgens årsleveområde.

Konkrete mål for elgforvaltningen

	Gjennomsnitt 2020-2022	Mål	Virkemiddel
Sett kalv pr ku	0,51	Høy produksjon	Øke alder og vekt på hodyra. Høy avskyting av kalv og små individer
Sett kalv pr kalveku	1,14	1,3	Øke alder og vekt på hodyra. Høy avskyting av kalv og små individer.
Slaktevekt kalv	52	Bremse den negative trenden	Høy produktiv alder i bestanden. God beitetilgang.
Slaktevekt ungdyr	130	Bremse den negative trenden	Økt kalvevekt
Sett ku pr okse	2,37	Mellom 1,5 og 2,0	Høy andel kalv i avskytingen. 50% kjønnsfordeling i avskytingen på alle kategorier.
Beitetrykk furu 2019 og 2022	12 % og 4,6 %	<35 %	Beitetakst og bærekraftig bestand
Beitetrykk ROS 2019 og 2022	33 % og 3,2 %	<35%	Beitetakst og bærekraftig bestand
Trafikkdrept elg pr år	2 stk	Ikke overstige 5 % av tildelt kvote	Bevissthet vedr grøde på jordene langs veiene
Fallvilt – andre årsaker	9,3	Robust elgbestand	Uttak av små dyr. Innsending av fallvilt til Veterinærinstituttet.
Predasjon		Minske betydningen av predasjon	Høy andel yngre dyr i uttaket. Sikre høy produksjon

Virkemidler for måloppnåelse

- Jakt er det viktigste virkemiddelet for å styre elgbestanden.
- Grunneiers jaktrett og forvaltningsrett benyttes for å oppfylle de kommunale målene for elgforvaltning.
- Valdernes lokalkunnskap og erfaring benyttes for å sikre lokalt engasjement og lokal tilpassing i den kommunale forvaltningen.
- Minstearealet vurderes fortløpende for å sikre et høyt uttak av unge dyr og små individer for å sikre at vinterstammen består av størst mulig andel produktive dyr. Dette må sees i sammenheng med et bærekraftig beite.
- For å øke både slaktevekter og kalveproduksjonen skal gjennomsnittsalderen i elgbestanden økes, samtidig som bestanden etter jakt i størst mulig grad består av sunne og store individer. Kuer og okser i høyproduktiv alder og god kondisjon gir tidlig fødte kalver, større kalver, flere

kalver og generelt dyr med bedre forutsetninger. For å øke alderen og kondisjonen i bestanden er et høyt uttak av kalv og små/svake dyr i eldre årsklasser en forutsetning.

- Avskytingen må legges opp på en slik måte at stammen har en hunn- og hanndyrfordeling mellom 1,5-2 kuer per okse blant dyr eldre enn kalv, registrert via sett elg. Dette gjøres ved å tilstrebe et uttak på 50/50 mellom kjønnene i alle alderskategorier.
- Ved avskyting som legger opp til 1,5-2 kuer pr okse og høy andel ungdyr sikres tilstrekkelig antall store okser i stammen. Store okser er et naturlig element i elgstammen, bidrar til en mer aktiv brunstperiode, gir en kvalitativt god elgstamme, høyere produksjon og gir en mer attraktiv jakt og naturopplevelse.
- Aremark kommune skal stimulere til at valdene i hele kommunen har felles forvaltningspraksis for å sikre helhetlig forvaltning over store arealer.
- Aremark kommune skal arbeide for at alle valdene i kommunen er med i et bestandsplanområde, og dermed har flerårig tildeling.

Det skal være et nært samarbeid med nabokommuner, bl.a. ved deltakelse i Elgregion øst.

Bestandsplanbasert forvaltning

Krav til bestandsplanområdet og planen

Elgforvaltningen skal i utgangspunktet være bestandsplandrevet. Det innebærer tildeling av fellingstillatelse til bestandsplanområdene som utarbeider flerårige avskytingsplaner.

For å bli godkjent som bestandsplanområde stilles det følgende krav til bestandsplanene:

1. Bestandsplanområdet eller valdet må disponere tellende areal minimum 20 ganger minstearealet for å få godkjent flerårig plan.
2. Bestandsplanen skal ha en varighet på to til fem år, hvor treårige planer er å foretrekke.
3. Bestandsplanen skal inneholde:
 - a. En vurdering av hvordan elgstammen i planområdet forholder seg til kommunal målsetting.
 - b. En vurdering av hvordan elgstammen utviklet seg i forrige planperiode.
 - c. En tydelig beskrivelse av hvilke tiltak som må gjennomføres for at elgstammen skal harmonere med kommunal målsetting – mål for planen.
 - d. En realistisk årlig avskytingsplan som bidrar til å bringe/holde elgstammen i området så tett opp mot kommunal målsetting som mulig.
 - e. En årlig evaluering av årets jakt opp mot de kommunale målene og målene i bestandsplanen.
 - f. Avskytingsplanen skal minimum inneholde alle disse følgende tre dyrekategorier hvert år, og årlig planlagt uttak av hver kategori skal presiseres i antall og prosentandel:
 - Kalv
 - 1,5 år og eldre hanndyr
 - 1,5 år og eldre hodyr.

Avskytingsplanen kan dele opp i ytterligere kategorier, men andelen kalv i uttaket skal alltid presiseres.

Nedklassifisering av dyr

Valdene kan i sine bestandsplaner lage egne regler for nedklassifisering av dyr. Det bemerkes at dette er for internt bruk i valdene/bestandsplanområdene. Rett kjønn, alder og slaktevekt skal rapporteres til kommunen. Dersom disse interne nedklassifiseringsreglene fører til at målsetningene i bestandsplanen ikke blir nådd, for eksempel at det blir skutt for mye eller for lite av en kjønns eller alderskategori skal dette rapporteres til kommunen. Alle dyr som nedklassifiseres skal registreres med rett alder i Hjorteviltregisteret.

Vesentlig avvik

Ved vesentlige avvik fra godkjent bestandsplan målt i felte dyr, kan kommunen gå inn for å tildele dyr etter alder og kjønn, jfr. § 16 i forskrift om forvaltning av hjortevilt, slik at forutsetningene og intensjonene i planen blir oppfylt.

Miljødirektoratet antyder at en årlig overføring på inntil ti prosent av fellingstillatelsene normalt kan aksepteres av kommunen. Videre beskrives det at kommunen kun unntaksvis bør akseptere overføring av mer enn ti prosent. Dette prosentavviket avhenger imidlertid av hvor detaljert avskytingen er beskrevet i bestandsplanen. På bakgrunn av elgbestandens negative utvikling, behov for tilstrekkelig uttak og usikkerheten i jaktutøvelsen pga ulv gis bestandsplanområdene/valda en noe større fleksibilitet til årlig overføring av ubenyttet kvote.

Kommunen vil sette 20 % avvik som grensen for vesentlig avvik i godkjente bestandsplaner. Det betyr at inntil 20 % av ubenyttet kvote kan overføres til neste år, og at årlig tildeling kan overstiges med inntil 20 %. Det forutsettes at kalveandelen i avskytingen ikke er lavere enn fastsatt i godkjent bestandsplan. For små vald/bestandsplanområder vurderes og konkretiseres tillatt prosentvise avvik ved godkjenning av bestandsplan.

Overskridelse av kvoten ved planperiodens slutt anses uansett som feilskyting og behandles i henhold til viltlovens § 48. Dyra, eller verdien av dem vil da bli inndratt til fordel for kommunens viltfond.

Det regnes aldri som avvik dersom det skytes kalv i stedet for voksent dyr og 1 ½ åring. Avskyting av yngre dyr enn det planen tilsier påvirker ikke neste års kvote.

Bestandsplanområder som ikke oppfyller kommunale målsettinger i uttaket, og som systematisk oppnår skjevt uttak mellom tildelte og felte dyr, ved at man for eksempel utnytter kalvekvotene for lite, kan få økte kalvekvoter ved den videre tildelingen. Det tas løpende hensyn til tidligere års avskytinger. Alle felte dyr skal belastes tildelt kvote med mindre slaktet er kontrollert og vurdert som uegnet som mat.

Bestandsplanområdene oppfordres til selv å disponere et visst antall fellingstillatelser som skal brukes til dyr som bestandsplanområdene ønsker å premiere jaktfeltene for å ta ut, interne nedklassingsregler, ved eventuelle feilfelling eller ved behov for uttak av skadegjørende elg innenfor jakttiden.

Vald utenfor bestandsplanområde

Elgvald som ikke deltar i eller ikke kan få godkjent egen bestandsplan (under 20 ganger minsteareal) får tildelt kvote etter § 18 i Forskrift om forvaltning av hjortevilt, det vil si kalv, hanndyr 1 ½ år og eldre og hunndyr 1 ½ år og eldre.

Kommunen vil benytte følgende fordeling mellom kjønns og aldersklassene.

- Kalv 70 %
- Hanndyr 1 ½ år og eldre 15 %
- Hunndyr 1 ½ år og eldre 15 %

Kontrollrutiner

Aremark kommune kan gjennomføre kontroll av felt elg. Det kan foretas en tilfeldig utvelgelse av et antall jaktfelt hvert år. Tilfeldig utvelgelse gjøres på nytt hvert år, slik at jaktfelt kan trekkes ut flere år på rad.

Jakttid

Aremark kommune henstiller valdene til å benytte jakttidens lengde til å ta ut de rette individene. Det er samtidig viktig å ikke forstyrre elgen mer enn nødvendig.

Samarbeid

- Kommunen ønsker å stimulere til større bestandsplanområder, som i hovedsak bør avdeles av naturlige skiller og barrierer.
- Det tilstrebes også et størst mulig samarbeid mellom bestandsplanområdene i kommunen.
- De jaktområder som har grense til nabokommuner bør holde kontakt med tilstøtende jaktområder i disse kommunene.
- Aremark kommune skal samarbeide med nabokommunene om den kommunale elgforvaltningen.

UTKAST

Mål for forvaltning av rådyr

Status

Det er store lokale variasjoner i rådyrtettheten innad i kommunen med en tydelig gradient fra dyrka mark til de større sammenhengende skogområdene.

Antall skutte rådyr i kommunen har de siste 3 årene ligget på ca 200 pr år med en variasjon mellom 155-245. Antall rådyr drept i trafikken har i samme periode ligget på ca 25 pr år, dvs 12,5 % av skutte dyr. I forhold til tildelte fellingstillatelser, 820 (2021 og 2022), er antall drepte rådyr i trafikken 3 %.

Overordnet mål for rådyrforvaltningen

- Aremark kommune ønsker en høy avskytning av rådyr.
- Aremark kommune har mål om en jevnere kjønnsfordeling i avskytningen.
- Trafikkdrept rådyr skal ikke overstige 5 % av tildelt kvote.
- Aremark kommune ønsker å stimulere grunneierne til å opprette større rådyrvald og områder for kvotefri jakt for å forvalte rådyr på en mer helhetlig måte.

Konkrete mål for rådyrforvaltningen

	Gjennomsnitt 2020 - 2022	Kortsiktige mål	Virkemiddel
Større forvaltningsområder	89 rådyrvald	Større vald	Stimulere til samarbeid. Sammenslåing. Kvotefri jakt.
Jevnere kjønnsfordeling	62 % hanndyr	Reduksjon i hanndyravskytingen	
Trafikkdrepte rådyr	25 pr år - 3%	Ikke over 5 % av tildelt kvote	Større avskyting

Grunneierstyrt forvaltning

Aremark kommune ønsker å stimulere grunneierne til å opprette større rådyrvald og områder for kvotefri jakt for å forvalte rådyr på en mer helhetlig måte, både som jaktobjekt, kjøttressurs og rekreasjon.

Rådyrvald som disponerer et tellende areal på minimum 20 ganger minstearealet (6 000 dekar) kan etter søknad tildeles fellingstillatelsen for rådyr som kvotefri jakt. Før kvotefri jakt på rådyr tildeles krever kommunen at det utarbeides en avskytningsplan.

For søknad om rådyrvald kreves følgende:

- Konkrete mål for utviklingen av rådyrbestanden.
- Dokumentert grunneierliste med oversikt over gårds- og bruksnumre og tellende areal.
- Oversikt over tellende areal og valdets avgrensning på kart.
- Navn og adresse for valdansvarlig.

For vald som ikke gis kvotefri jakt, tildeles fellingstillatelser årlig som frie dyr.

Mål for forvaltning av hjort

Status

Hjort finnes i hovedsak øst for vassdraget. Størrelsen på bestanden er noe usikker, men virker å være relativt stabil. Det er innrapportert skade på jord- og skogbruk. Spesielt på granplantinger.

Det har blitt tildelt rundt 25 hjort i året og felt 8-10. I 2023 ble det tildelt 34 dyr og felt 20.

Overordnet mål for hjorteforvaltningen

- Aremark kommune skal ha en bærekraftig bestand av hjort i kommunen.
- Bestanden skal bestå av robuste dyr med en sunn alders- og kjønnsfordeling.
- Bestanden skal holdes så lav at den ikke påfører uakseptable skader for jord- og skogbruk, trafikk og andre interesser.
- Bestanden bør i utgangspunktet forvaltes etter bestandsplanbasert forvaltning.

Konkrete mål for hjorteforvaltningen

	Gjennomsnitt 2020 - 2022	Kortsiktige mål	Virkemiddel
Kunnskap		Bedre oversikt over bestanden	Bedre Sett-hjort registreringen
Forvalte hjort over årsleveområdet		Felles forvaltning med nabokommuner og fylket	Felles møter og felles kommunale mål.
Bestandsplanbasert forvaltning			Stimulere til samarbeid og felles plan.
Kjønnsforhold	0,87-2,45	1,5 kolle/bukk	Jevn avskyting på kjønn. Høy andel kalv i tildelingen.
Stor andel eldre bukk i bestanden		>10% av voksne bukker i bestanden er fullvoksne	Aldersanalyse. Lav avskyting av voksen bukk
Stabilisere bestandsveksten	Usikkert	Stabilisere	Høy avskyting av kalv og ungdyr. Kvotefri kalvekvote. Høyere avskyting.
Konflikt med landbruk	Stedvis stor	Redusere	Skadeområdene prioriteres i fellingsområdet. Informere om skadeforebyggende tiltak.
Trafikkdrept hjort	1 i 2021	Stabilisere	

Virkemidler for måloppnåelse

- For å sikre en lav, men robust bestand, skal avskytingen i stor grad legges på kalv og unge dyr av begge kjønn.
- For å sikre en høy alder og velfungerende brunst, skal det være lav avskyting av eldre voksne bukker.
- Vurdere å søke om fri kalvekvote som et skadeforebyggende tiltak på enkelteiendom, gitt at ordningen fungerer tilfredsstillende.
- Avskytingen av hjort bør være høyest i skadelidte områder.

Bestandsplanbasert forvaltning

Krav til bestandsplanområdet og planen

Det er ikke utarbeidet noen bestandsplaner for hjort i Aremark ennå. Kravene til bestandsplan er som for elg.

Vald utenfor bestandsplanområde

Vald som ikke deltar i bestandsplanområder (minimum 20 ganger minstearealet) får tildelt kvote etter § 18 i Forskrift om forvaltning av hjortevilt, det vil si kalv, spissbukk, hodyr 1,5 år og eldre og hanndyr 1,5 år og eldre.

Kommunen vil benytte følgende fordeling mellom kjønns og aldersklassene ved årlig tildeling:

- Kalv 50 %
- Voksne hunndyr (1 ½ år og eldre) 20 %
- Spissbukk (bukker med ugrena gevir) 20 %
- Voksne hanndyr (1 ½ år og eldre) 10 %

For små vald oppfylles prosentfordelingen på tildelingen og fellingene over flere år samlet.

Vald som oppnår skjevt uttak mellom tildelte og felte dyr, ved at man for eksempel utnytter kalvekvotene for lite, kan få økte kalvekvoter ved den videre tildelingen. Det tas løpende hensyn til tidligere års avskytinger. Kommunen kan fravike fordelingen, om det vurderes som nødvendig. Dette vil kunne gjøres ved avtaler med vald om mer konkret tildeling, f.eks. ved at bukker deles ytterligere opp etter størrelse. Slik vil det kunne tildeles mer bukker enn 10 % uten å komme i konflikt med målene.

Det er viktig at jegere fortsatt fører SETT HJORT-skjema og slaktevektskjema for å øke kunnskapen om bestanden.

Kontrollrutiner

Aremark kommune kan gjennomføre kontroll av felt hjort. Det kan foretas en tilfeldig utvelgelse av et antall jaktfelt hvert år. Tilfeldig utvelgelse gjøres på nytt hvert år, slik at jaktfelt kan trekkes ut flere år på rad.

Jakttid

Det henstilles til å benytte jakttidens lengde på hjort, og spare noe av avskytingen til eventuelle skadegjørende individ i slutten av jakttiden.

Samarbeid

Aremark kommune skal utøve samarbeid over kommunegrensene, for å forsøke å forvalte hjorten over årsleveområdet.

Minsteareal for elg, hjort og rådyr

I Aremark kommune er det ved forskrift av 11.02.2016 vedtatt følgende minsteareal:

- 6 000 daa pr. elg
- 10 000 daa pr. hjort
- 300 daa pr. rådyr

I henhold til § 7 i forskrift om forvaltning av hjortevilt kan kommunen ved tildeling av fellingsretter fravike minstearealet ved jakt på elg, hjort og rådyr med inntil 50%. Vedtaket må begrunnes i ulikheter i viltartenes levekår i kommunen, bestandens størrelse og utvikling, eller den skaden den påfører andre næringer, eller andre ekstraordinære forhold.

Felling av skadegjørende hjortevilt

I særskilte tilfeller, der øvrige virkemidler er forsøkt uten hell, eller der akutte situasjoner oppstår, kan kommunen vurdere skadefelling, jf. Naturmangfoldloven § 18 fjerde ledd, eller uttak av eget tiltak, jf. delegering etter Naturmangfoldloven § 18 tredje ledd første punktum.

Aremark kommune har en høy terskel for å innvilge skadefelling av elg, hjort og rådyr, slik som beskrevet i Naturmangfoldlovens §18.

Kassering av dyr

Felt hjortevilt som ikke er egnet som menneskemat kan kasseres. Kassering kan kun gjøres av Mattilsynet eller av den som kommunen måtte bestemme. Det er i slike tilfeller viktig å kunne framvise de nødvendige vitale organer (hjerne, lunger, lever, nyrer og milt) ved forespørsel. Dyr som skal vurderes kassert kan fremvises på slakteplass så fremt vitale organer og hodet kan fremvises samtidig. Ved kassering tas ikke dyret på kvoten, men tilfaller det kommunale viltfondet.

Ettersøk

Ettersøk i kommunal regi

Innen valdets egne grenser skal ettersøk om nødvendig pågå ut dagen etter skadeskytingen. På annet vald opphører retten til ettersøk og felling ved utgangen av den dag skadeskutt hjortevilt kom inn på valdet. Ved pliktig ettersøk som etter første dag er uten resultat eller foregår på annen grunn, skal jeger eller jaktlag underrette jaktrettshaver og kommunen ved viltnemnda. Hvis kommunen overtar jakt- ettersøk, kan det aktuelle jaktlaget benyttes som postmannskap eller kjentmann om kommunen finner dette hensiktsmessig. Jaktlaget er da pliktig til å møte opp. Ettersøk i kommunal regi kan utføres av viltvakta.

Kunstig lys på ettersøk

Kunstig lys kan benyttes under ettersøk på skadet hjortevilt. Før kunstig lys benyttes på ettersøk etter hjortevilt skal jegeren varsle kommune, jaktrettshaver og politi, og jegeren har bevisbyrden for at påskytingen var lovlig.

Registreringsrutiner

- Registreringer for å kartlegge hjorteviltbestandenes utvikling:
 - o Jevnlige beitetaksringer
 - o Veing av samtlige skutte elg og hjort
 - o Føring av SETT ELG og SETT HJORT
 - o Jevnlig tannanalyse av skutte dyr
 - o Andre tiltak som kan bidra til innsikt i hjorteviltbestandenes utvikling.
 - o Registrering av antall takker på sett-okse i jaktsesongen
- Fristene i Hjorteviltforskriften etterfølges

Hjorteviltforskriften

Det henvises til Forskrift om forvaltning av hjortevilt – Hjorteviltforskriften med kommentarer - der formål og hjemmelsgrunnlaget for hjorteviltforvaltningen er tatt inn. En oversikt over gjeldende frister i forhold til forvaltningen er satt opp i et vedlegg i veilederen.

Vedlegg: Frister

- 15 januar:
 - o Fremme forslag om endring i minsteareal
 - 15 mars:
 - o Frist for kommunen å fastsette minstearealet.
 - 31 mars:
 - o Frist for kommunen å rapportere fallvilt til SSB via Hjorteviltregisteret. -
 - 1. april:
 - o Kommunens frist for å trekke tilbake valdgodkjenning.
 - o Kommunens frist for å trekke tilbake godkjenning av bestandsplan og bestandsplanområde.
 - o Kommunens frist for tilbaketrekking av kvotefri jakt på rådyr.
 - o Rettighetshavers frist for å trekke eiendommen ut av godkjent eller omsøkt vald eller trekke et vald ut av godkjent bestandsplanområde.
 - 1. mai:
 - o Rettighetshavers frist for å søke godkjenning av vald eller bestandsplanområde.
 - o Rettighetshavers frist for å melde endringer i valdet eller bestandsplanområdet til kommunen.
 - o Rettighetshavers frist for å søke om godkjenning eller endringer av bestandsplan.
 - o Rettighetshavers frist for å søke om kvotefri jakt på rådyr.
 - 15. juni:
 - o Kommunens frist for å godkjenne vald, bestandsplanområde, bestandsplan for elg eller hjort og kvotefri jakt på rådyr.
 - o Frist for utsending av fellingstillatelser av elg, hjort og rådyr.
- Rapportering: For elg, hjort og rådyr skal valdansvarlig representant rapportere årlig fellingsresultat til kommunen innen 14 dager etter endt jakt. Kommunen skal innen 30 dager etter endt jakttid rapportere dette til Statistisk Sentralbyrå gjennom Hjorteviltregisteret.
- Kommunen kan også etter søknad gi dispensasjon fra noen tidsfrister og det sammen gjelder Miljødirektoratet.